

A) VYHLEDÁVÁNÍ

HLEDÁNÍ V TEXTU

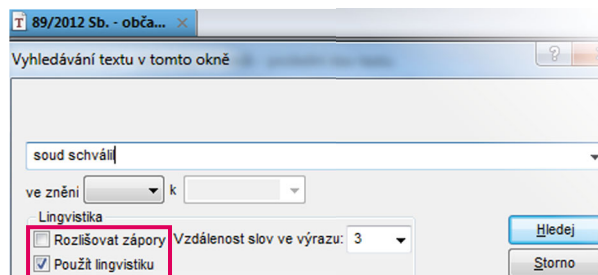

Výrazy píšeme vždy **gramaticky korektně**, tj. včetně diakritiky a velkých/malých písmen. Lze psát **v jakémkoliv gramaticky správném tvaru**.

ZÁKLADNÍ MOŽNOSTI HLEDÁNÍ V TEXTU

1) Zadám jedno slovo: soud

- je vyhledán daný výraz + všechny jeho další gramaticky správné tvary, včetně případné změny slovního základu
- vypnutím funkce „Použit lingvistiku“ pak bude dané slovo hledáno pouze v zadaném tvaru
poznámka: zadané podstatné jméno „soud“ se však nikdy nezamění např. se slovesem „soudit“, vždy se hledá pouze zadané slovo
- vždy jsou vyhledány i záporny daného slova, a naopak, např. schvalovat / neschvalovat
- lze však zapnout funkci „Rozlišovat záporny“; pak např. u slova „schvalovat“ nebude nabízet zápor „neschvalovat“, a opačně

Nutná podmínka – všechna slova můžeme psát v libovolném, ale vždy v gramaticky správném tvaru; nehledají se tzv. řetězce znaků, ani se již neuplatňují zástupné znaky.

2) Zadám víceslovný výraz: soud schválil

- pro všechna slova použitá ve výrazu platí celý bod ad 1)
- automaticky jsou vyhledány všechny výrazy i s různým (opačným) pořadím slov daného výrazu, např. schválil soud
- lze zadat, že pořadí slov je závazné, a to použitím znaku podtržítka místo mezery, např. soud_schválil
- vždy jsou vyhledány i rozšířené výrazy, a to do vzdálenosti až 3 slov: soud dohodu schválil nebo soud všechny uzavřené dohody schválil nebo schválil Nejvyšší správní soud
- vzdálenost slov ve výrazu lze měnit - v rozmezí 0 až 9 (standardně je nastavena hodnota 3)

3) Zadám výraz jako frázi: „soud schválil“

- u všech slov ve výrazu platí též bod ad 1), neplatí však již bod ad 2)
- typické pro frázi je: výraz se vyhledává v právě zadaném pořadí slov a současně vzdálenost slov ve výrazu je max. 1 (slovo)
- vyhledáváním víceslovného pojmu v uvozovkách (např. „soud schválil“) vyhledávám výraz jako celek, tzn. v zadaném pořadí slov a ve vzdálenosti slov max. = 1.
- Příklady frází v praxi: „náhrada škody“ / „právo cesty“ / „náklady řízení“ / „šest roků“ (myšleno především jako lhůta) / „blízká osoba“

4) Zadám výraz s číselnou hodnotou: šest roků

- bude vyhledáno i číselné vyjádření číslovky, tzn. např. „6 let“, nebo „VI roků“, a naopak
- vypnutím lingvistiky bude systém dohledávat pouze právě zadaný tvar slova, tj. „šest roků“ (viz též bod 1b)
- při zapnutí lingvistiky systém převádí:
  - ze slovního vyjádření na numerické (arabské i římské číslice) a obráceně v hodnotách 1 až 20, pak po desítkách 20, 30 do 100;
  - mezi numerickou formou např. „6“ (arabsky) a „VI“ (římsky) převádí plynule hodnoty od 1 až do 100;
  - dále různé celé hodnoty vyjádřené slovně či zkratkou (tisíc, mld. apod.);
  - ale nepřevádí hodnotu „0“ na slovo „nula“ a obráceně.
- rozpoznává formát pro zápis desetinných míst, a tak zápis „6,1“ nebo „6.1“ není shodný jako „6“ (současně za desetinou tečkou nesmí být zadána mezera)
Poznámka: zápis ve formátu „6.0“ je pak totéž jako „6“
- při vyhledávání vícemístných čísel, např. 1000, se nesmí v zadání používat formáty s tečkou „1.000“, ani s mezerou „1 000“; včetně například telefonního čísla vyskytujícího se ve formátu „tel.: 234 812 144“, kdy je nutno vyhledávat číslo jeho zadáním vždy bez mezer: 234812144. Naopak při zadání 1000 vyhledá formáty i s mezerou: 1 000 a slovem (tisíc).

5) Speciální řetězce

Existují různé řetězce znaků, jako jsou spisové značky, čísla jednacích, výrobní čísla, zkratky apod., které se různě skládají z písmen, číslic, speciálních znaků, oddělovacích znaků (včetně interpunkčních znamének), či mezer mezi čísly.

K tomuto lze přiřadit i v textu použité určité číselné vyjádření kalendářního data (s tím, že nejsou použity mezery), např. 20.1.2016 je shodné jako 20.01.2016 / 4.2.2016 je shodné jako 04.02.2016

V případě číselného formátu kalendářního data lze vyhledat každou číselnou hodnotu zvlášť, nebo jako celé datum.

Příklady jiných formátů:

- 1.0.2 / 5-6/2015
- MSMT-21042/2016-4 vyhledá i formát MSMT-21 042/2016-4 ; 2198/2011-20 je shodné jako 2 198/2011-20 V/20531/1992 je shodné jako V/20 531/1992

U těchto formátů lze vyhledávat buď individuálně jednotlivé hodnoty (části) z celého formátu, které jsou od sebe oddělené, nebo celý formát.

6) Neznámá slova

Pokud systém ve svých slovnících příslušné slovo nezná, je dané slovo vyhledáváno bez uplatnění lingvistiky, tzn. v právě zadaném tvaru. Lze pak uplatnit funkci vyhledávání dle tzv. „slovního základu“ (ovšem včetně např. předpony), zadáním zkráceného nominativu. Pro aktivaci této funkce se zadání ukončí znakem rovnítko „=”.

Příklad slova:	Doporučený formát zadání vyhledávání (resp. ukázka možného zkrácení nominativu)
vnitrodenní	vnitrod=
podfond	podfond=
facebook	facebook=
geburtsname	geburtsname=
přepisovatel	přepisov=

7) Vyhledání konkrétního paragrafu (-ů) => odchylka od fulltextu a od lingvistiky

Specifičností právních předpisů je vyhledávání konkrétního paragrafu (-ů).

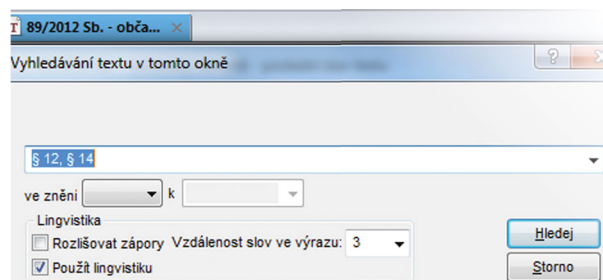
V ASPI lze přímo zadat poptávané paragrafy, přičemž vyhledávání se neodehrává fulltextově, ale přímo (logicky); tímto si lze vytvořit vlastní seznam (obsah).

Rozhodujícím znakem pro tento režim je uvedení znaku „§“ na první pozici v řádku pro fulltext u konkrétního předpisu.

Pravidla:

- není nutno (ale je možno) uvádět opakovaně znak §
- není nutno (ale je možno) používat mezery
- je možno uvádět současně i interval (např. 12–18)
- je nutno jednotlivé paragrafy oddělovat čárkou (ne mezerou)
- je nutno uvádět pouze existující paragrafy
- je nutno uvádět paragrafy od nejnižšího po nejvyšší

Příklady zápisu: §2 / § 90a / § 12, § 14 / § 2, § 4 / § 2, 12-18, 22 / §2,12-18,22 / §2, §12 - §18, §22

HLEDÁNÍ V CELÉM ASPI (řádek globálního vyhledávání): V TEXTU nebo VE VZTAHU K PŘEDPISU

Doporučujeme využívat logické spojky a další upřesnění (viz tabulka níže). Lze hledat „v textu“ nebo „ve vztahu“ či současně.

PŘÍKLADY:

V TEXTU:

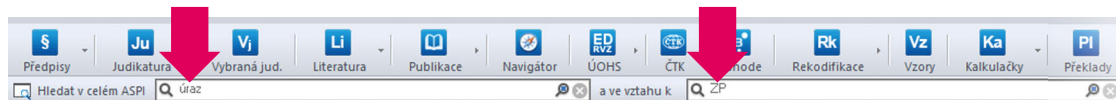
- 1) sazba stravného * Francie
- 2) doživotní bydlení + doživotní užívání bytu
- 3) věcné břemeno * držba * „právo cesty“

VE VZTAHU K:

- 1) OBZ §14 (vyhledá související dokumenty k § 14 obchodního zákoníku)
- 2) 586/1992 Sb. §4 odst. 1 písm. a)
- 3) ZP §52 + ZP §67
- 4) 20 Cdo 12/2003

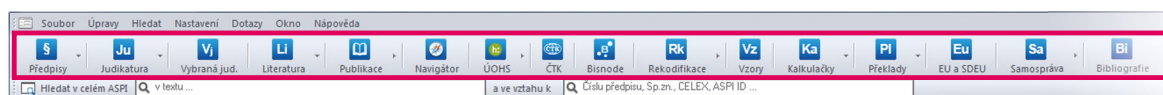

Obě pole lze kombinovat. Řešíte-li úraz v rámci pracovního práva, do vyhledávacího pole v textu napište „úraz“ a ve vztahu napište zkratku „ZP“ nebo „262/2006 Sb.“

PODROBNÉ HLEDÁNÍ V MODULECH

Nabízí možnost zadání více kritérií v rámci jednoho modulu (časová osa, oblasti úpravy, autor...)

ASPI online snadno dostupné na www.noveaspi.cz

Online verze ASPI umožňuje rychlý přístup ke službě bez nutnosti instalace
Jedinečné notifikace pro individuální sledování změn předpisů a paragrafů
Registrujte se bezplatně

www.noveaspi.cz

LOGICKÉ SPOJKY PRO VYHLEDÁVÁNÍ VÝRAZŮ

! Výrazy píšeme vždy **gramaticky korektně, tj. vč. diakritiky a velkých/malých písmen**. Lze psát **v jakémkoli gramaticky správném tvaru**. Hledaný výraz zobrazíme i pomocí klávesy **Mezerník** (nebo ikonou Lupa). K dalším výskytům hledaného pojmu v zobrazeném dokumentu se posuneme např. **klávesou F3**.

Logické spojky	Příklad z výsledkového seznamu	Popis
* hvězdička	jarní prázdniny * Olomouc	Vyhledá dokumenty, jež obsahují v textu všechny výrazy současně (log. „AND“), v jakémkoli gramatickém tvaru, bez ohledu na pořadí a vzdálenost výrazů.
+ plus	vozidlo + automobil	Vyhledá dokumenty, jež obsahují alespoň jeden z výrazů (log. „OR“).
- minus	cena -soutěž	Vyhledá dokumenty, kde je „cena“, ale nesmí obsahovat „soutěž“ (log. „NOT“). Pozor! „-soutěž“: mezi znakem minus a slovem soutěž vždy bez mezery, naopak před minusem vždy s mezerou

Upřesnění hledaného sousloví

mezera	kolektivní smlouva	Vyhledá sousloví se slovy do vzdálenosti až 3 (0-9) slov od sebe, v libovolném pořadí, např. kolektivních a hromadných smluv a také smlouvy kolektivní.
_ podtržítka	kolektivní_smlouva	Vyhledá sousloví v zadaném pořadí do vzdálenosti až 3 (0-9) slov.
„“ úvozovky	„kolektivní smlouva“	Vyhledá sousloví, jehož slova jsou v daném pořadí a u sebe (vždy max. 1), tzv. fráze.
Vzdálenost slov ve víceslovném výrazu	kolektivní smlouva	Možnost nastavit vzdálenosti slov v sousloví, defaultně jsou nastavena až do vzdálenosti 3 slov (např. „kolektivních a důležitých hromadných smluv“).
Rozlišovat záporny	nesmluvní (smluvní)	Je-li zaškrtnuto, dohledá se záporná (nebo kladná) varianta hledaného pojmu. Při odškrtnutí se dohledají obě varianty.
Použit lingvistiku	„náhrada škody“	Zapnutím „Použit lingvistiku“ se vyhledají všechny gramaticky správné tvary. Vypnutím „Použit lingvistiku“ se vyhledá přesně zadaný tvar výrazu.
= rovnítko	zašantro=	Nabídne všechna slova s uvedeným slovním základem, např. zašantročení, zašantročený, zašantročit... Vhodné použít i pro cizí názvy (oxid=).

Další možnosti upřesnění: část PŘEDPISY – pole „Fulltext“ za položkou „V textu předpisu:“

v účinném znění	úroky z prodlení / v účinném znění / k 1. 5. 2016	Uvedením data „v účinném znění k“ se vyhledají a zobrazí v daném znění právě ty předpisy, jež obsahují k předmětnému datu hledaný pojem.
pouze v...	úroky z prodlení	Upřesní místo, kde se má hledaný výraz vyskytovat: „pouze v“ názvu, příloze...

HLEDÁNÍ V ČÁSTECH DOKUMENTŮ

■ Citace předpisu

Chcete-li dohledat předpisy, ve kterých je citován vámi zadaný předpis, uvedete tento předpis v poli „Citace předpisu“ (možno i včetně paragrafu).

■ Judikátů dle textu v právní větě

V modulu JUDIKATURA je k dispozici možnost vyhledávat v textech právních vět. Ve vyhledávací masce zatrhněte políčko „pouze v právní větě“ a zadejte text, který mají obsahovat vámi požadované judikáty.

■ Judikátů dle spisové značky nebo publikačního čísla

Spisová značka **31 Cdo 606/2004**

v poli „Spisová značka“ stačí též napsat **606/2004**

Publikační číslo (také i tzv. „erka“, např. **R 10/2005** nebo též **Rc 10/2005**) hledáme v řádku „Publikováno“. Je možno např. upřesnit „Pramen“

■ Poznámek pod čarou v předpisech

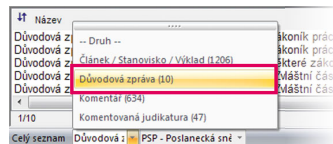
Vyplňte požadovaný text a v políčku „pouze v“ zaškrtněte „poznámky pod čarou“.

DŮVODOVÉ ZPRÁVY

Důvodové zprávy k jednotlivým předpisům jsou umístěny v modulu LITERATURA. Pro jejich vyhledání je vhodné využít také aktivní filtry (dole) nebo položku „Druh“.

! U vybraných předpisů naleznete odkaz na důvodovou zprávu přímo z textu předpisu.

KOMENTÁŘE K PŘEDPISŮM (nejen z produkce Wolters Kluwer)

Komentáře k jednotlivým paragrafům předpisů jsou připojeny přímo u čísla příslušného paragrafu. § 78d [\[Praktický komentář\]](#) [\[Komentář HBT\]](#)

! **Kompletní seznam komentářů** naleznete po kliknutí na ikonu **Publikace > Komentáře** a stisknete klávesu Enter.

SEŘAZENÍ DOKUMENTŮ – funkce LexRank (řazení dle důležitosti dokumentu)

Výsledky vyhledávání lze řadit pomocí funkce LexRank – od nejvýznamnějších dokumentů po méně významné. Funkce LexRank využívá pro řazení dokumentů 13 kritérií, např. počet citací, datum vydání, autor a další.

Rozhodnutí	Autor	Rozhodnuto dne	Název	LexRank
(Rc) 22 Cdo 1417/2001	Nejvyšší soud (NS) CR	16.01.2003	Podstata oprávněné držby	[Green bar]
(Rc) 2 Cdon 1728/97	Nejvyšší soud (NS) CR	18.11.1999	Vydržení věcného břemena a oprávněná držba	[Green bar]

FILTRACE DOKUMENTŮ V SEZNAMU VÝSLEDKŮ

Pro rychlejší orientaci lze profiltrovat seznam výsledků dle různých kritérií (druh, autor, účinnost, apod.).

Předpis číslo	Název	Platný od	Účinný od	LexRank
99/1963 Sb.	občanský soudní řád	17.12.1963	01.04.1964	[Green bar]
254/2015 Sb.	pašální náhrada pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení	06.10.2015	06.10.2015	[Green bar]
226/2002 Sb.	změny zákonů přijaté v souvislosti s elektronickým doručováním	04.06.2002	01.07.2002	[Green bar]
137/2001 Sb.	o zvláštní ochraně svědka a dalších osob	24.04.2001	01.07.2001	[Green bar]
202/2002 Sb.	změny zákonů z důvodu přijetí zákona o Úřadu pro zastupování státu ve věcech návrhu na zrušení § 114b odst. 5 občanského soudního řádu	24.05.2002	01.07.2002	[Green bar]
211/2016 Sb.	ve věci návrhu na zrušení § 237 odst. 1 písm. c) obč. soudního řádu	04.07.2016	04.07.2016	[Green bar]
147/2012 Sb.	ve věci návrhu na zrušení § 237 odst. 1 písm. c) obč. soudního řádu	17.05.2012	01.01.2013	[Green bar]

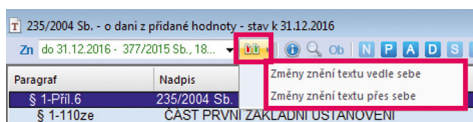
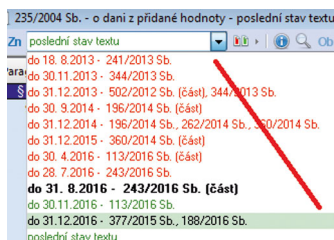
B) ČASOVÁ ZNĚNÍ PŘEDPISŮ

HLEDÁNÍ V ČÁSTECH DOKUMENTŮ

Časová znění lze porovnat a zobrazit „vedle sebe“ nebo „přes sebe“ (v jednom textu formou tzv. „revizí“) různými způsoby.

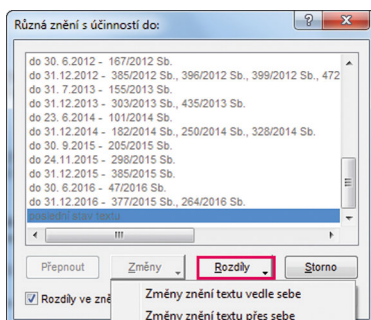
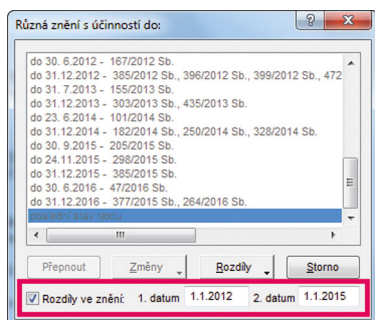
- **Rychlé srovnání dvou sousedních znění „před“ a „po“ konkrétním datu (či novele).**

Přímo v textu předpisu vyberte požadovaný termín a následně vyberte způsob zobrazení změn textu.

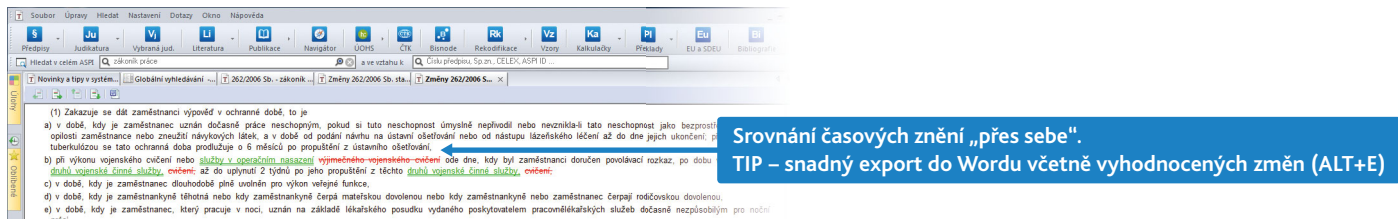
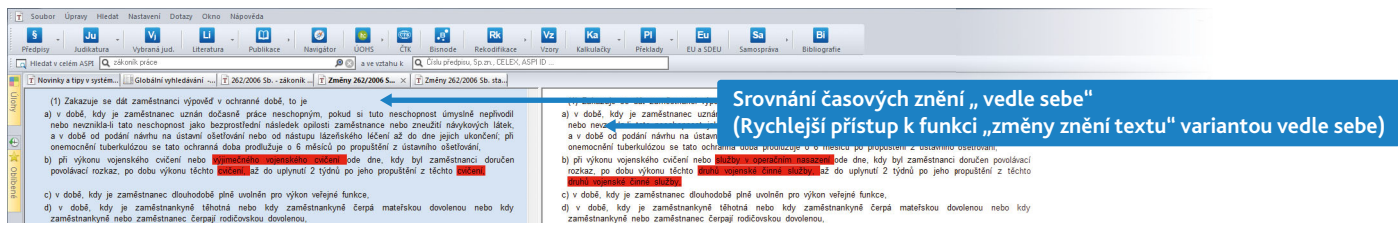

- **Srovnání rozdílů dvou různých časových znění tj. 1. datum vs. 2. datum pomocí Alt+Z**

Zaškrtněte pole „Rozdíly ve znění“ a vypište požadovaná data. Následně klikněte na pole „Rozdíly“ a vyberte způsob zobrazení změn textu.

NASTAVENÍ ZOBRAZOVÁNÍ PŘEDPISŮ V AKTUÁLNÍM ZNĚNÍ

Defaultně se zobrazuje text předpisu v posledním stavu textu, tj. se všemi platnými (publikovanými) změnami.

⚠️ Chcete-li si nastavit defaultní zobrazení předpisů v aktuálním (účinném) znění právě k dnešnímu dni, **jděte na: Nastavení – Zobrazení – karta Usnadnění – zaškrtněte: Zobrazovat texty ve znění účinném k dnešnímu dni.**

PLATNOST A ÚČINNOST PŘEDPISŮ – BAREVNÉ ZNAČENÍ PRUHŮ U PŘEDPISŮ

- zobrazený text (či část) předpisu **BEZ PRUHU** je znění právě platné i účinné k dnešnímu dni
- zobrazený text (či část) předpisu se **ZELENÝM PRUHEM** je znění zatím pouze platné (publikované), ale ještě neúčinné
- zobrazený text (či část) předpisu s **ČERVENÝM PRUHEM** je znění již (právě k dnešnímu dni) neúčinné (např. zrušené)

C) FUNKCE A NÁSTROJE ASPI

OTEVŘENÉ ÚLOHY/ OBLÍBENÉ / HISTORIE

Pro lepší orientaci při práci s ASPI lze využít funkci (záložku) ÚLOHY.

Pro zobrazení oblíbených dokumentů nebo historii dříve otevřených dokumentů lze využít záložky „Oblíbené“ a „Historie“.

ODKAZY NA DOKUMENTY – funkce CallASPI

U často používaných předpisů (článků) lze vytvořit jeho zástupce pro jeho rychlé otevření. Vytvoříme jej pomocí Ctrl+L nad aktivním textem. Podrobný popis naleznete na <http://call.aspi.cz>.

SLEDOVÁNÍ ZMĚN PŘEDPISŮ / PARAGRAFŮ

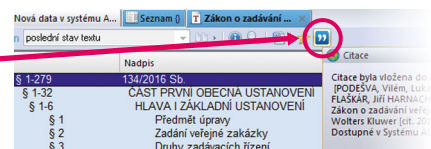
S ASPI máte možnost individuálního nastavení sledování změn konkrétních právních předpisů a paragrafů.

Pro využívání této bezplatné služby se jednoduše registrujte na www.noveaspi.cz.

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE JUDIKATURY A KOMENTÁŘE

Kliknutím na ikonu Citace vložíte do schránky bibliografickou citaci na vybraný judikát či komentář. Následně citaci můžete vložit do libovolného dokumentu, např. do Wordu pomocí Ctrl+V.

Tato bibliografická citace dokumentu je vytvořena v souladu s normou ČSN ISO 690.

NASTAVENÍ SVISLE DĚLENÉHO OKNA + ULOŽENÍ POZICE A VELIKOSTI OKNA (Alt+F5)

V horním řádku jděte do „Nastavení“ – „Zobrazení“ a dole v **Dělení oken** máte možnost přepnutí vodorovného a svislého rozdělení okna.

Pozici a velikost právě aktivního okna lze uložit pomocí klávesové zkratky **Alt+F5**. Všechna okna zavěme pomocí **Alt+X**.

NÁPOVĚDA V ASPI

Klávesa **F1** – zobrazí nápovědu pro vyhledávací pole, kde právě bliká kurzor. **Kompletní nápověda** je v základním Menu nahoře vpravo.

PŘEVOD TEXTU DO WORDU

Text v aktivním okně rychle převedete do Wordu pomocí „Otevřít v editoru“ nebo Alt+E.

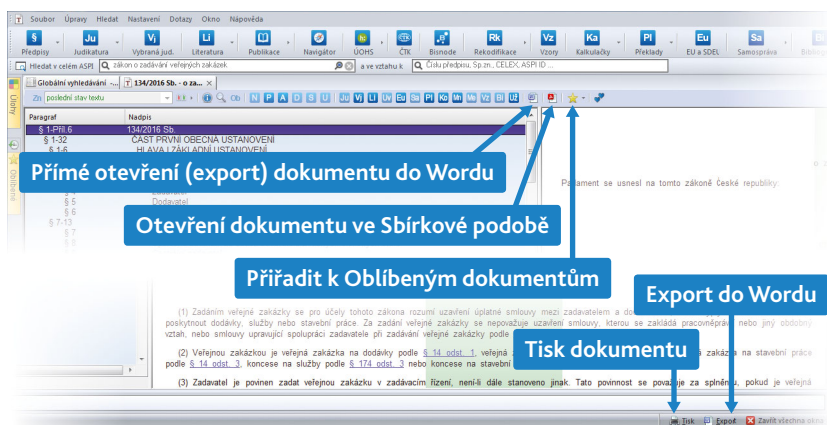
⚠️ V MS Word pak můžete dále provádět tisk a další práci s dokumentem.

PRÁCE S TEXTEM OTEVŘENÉHO DOKUMENTU

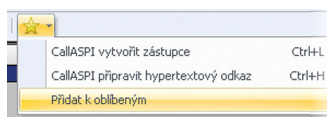
S textem dokumentu lze pracovat pomocí **funkčních ikon** nebo **pravého tlačítka myši**: exportovat do Wordu, přidat k oblíbeným, tisknout, zobrazit související judikáty, novely atd. U předpisů dále **porovnat časové znění** nebo zobrazit předpis ve Sbírkové podobě (Stejnopis ASPI).

- **Ikona „lupa“** nebo **Ctrl+W** nebo klávesa **F**
Funkci „lupa“ vyhledáváme v textu vždy v celém dokumentu. Výsledkem je seznam paragrafů příslušného předpisu, ve kterých se daný pojem vyskytuje.
- **Ctrl+F**
Pro vyhledávání pouze v textu v otevřeném okně. Výsledkem jsou zvýrazněni hledaného pojmu v rámci daného textu.

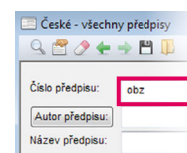
ZÁKLADNÍ KLÁVESOVÉ ZKRATKY

- **Ctrl+/-** zvětšení / zmenšení písma textu
- **Mezerník** nahrazuje kliknutí na „lupu“ v případě seznamu výsledků, nebo v informačním okně dokumentu, nabídne se řádek pro fulltextové hledání.
- **F3** zobrazení dalšího výskytu
- **Shift+F3** dohledání předcházejícího výskytu
- **Alt+E** načtení textu do editoru (Wordu)
- **Alt+Z** srovnání časového znění
- **Alt+F5** uložení pozice a velikosti právě aktivního okna
- **Ctrl+L** vytvoření zástupce dokumentu (CallASPI)
- **Ctrl+H** příprava hypertextového odkazu (CallASPI)

ZKRATKY ČÍSEL PŘEDPISŮ A VYTVÁŘENÍ VLASTNÍCH ZKRATEK

Zkratky předpisu (např. OZ, OBZ, ZZ, ZP, OSR) vkládáme v modulu Předpisy do pole Číslo předpisu. Seznam všech zkratk získáte v nápovědě pro pole Číslo předpisu (*kurzor zde musí být aktivní*). Lze si také vytvářet vlastní zkratky: v Nastavení – Hledání – Uživatelské zkratky právních předpisů.

NASTAVENÍ SYSTÉMU

- **Aktuální znění předpisu:** nastavení zobrazování předpisů v **aktuálním (účinném) znění** k dnešnímu dni:
Nastavení – Zobrazení – zvolte nahoře kartu Usnadnění a zaškrtněte: Zobrazovat texty ve znění účinném k dnešnímu dni
- **Přímé otevření textu předpisu** – je-li pouze 1 výsledek (např. u zkratk)
Nastavení – Zobrazení – Usnadnění a zaškrtněte: Při jednom výsledku otevřít – text záznamu
- **Svislé dělení oken:** *Nastavení – Zobrazení* a dole v **Dělení oken** máte možnost přepnutí vodorovného a svislého rozdělení okna
- **České předpisy:** zobrazení pouze českých (slovenských) předpisů *Nastavení – Hledání – karta Předpisy – zaškrtnout České předpisy*
- **Uložení pozice a velikosti právě aktivního okna:** klávesová zkratka **Alt+F5**
- **Smazání všech oken** – vpravo dole nebo **Alt+X**

